

Υποχρεώσεις Εργαζομένων

Κάθε εργαζόμενος έχει υποχρέωση να εφαρμόζει τους κανόνες υγείας και ασφάλειας και να φροντίζει ανάλογα με τις δυνατότητές του για την ασφάλεια και την υγεία του, καθώς και για την ασφάλεια και την υγεία των άλλων ατόμων που επηρεάζονται από τις πράξεις ή παραλείψεις του κατά την εργασία σύμφωνα με την εκπαίδευσή του και τις κατάλληλες οδηγίες του εργοδότη του.

Για την πραγματοποίηση αυτών των στόχων, οι εργαζόμενοι οφείλουν ειδικότερα, σύμφωνα με την εκπαίδευση τους και τις κατάλληλες οδηγίες του εργοδότη τους :

- Να χρησιμοποιούν σωστά τις μηχανές, τα εργαλεία, τις επικίνδυνες ουσίες, τα μεταφορικά και άλλα μέσα.
- Να χρησιμοποιούν σωστά τον ατομικό προστατευτικό εξοπλισμό (μέσα ατομικής προστασίας) που τους χορηγεί ο εργοδότης τους και μετά τη χρήση του να τον τακτοποιούν στη θέση του.
- Να μη θέτουν εκτός λειτουργίας, αλλάζουν ή μετατοπίζουν αυθαίρετα τους μηχανισμούς ασφάλειας των μηχανών, εργαλείων, συσκευών, εγκαταστάσεων και κτιρίων και να χρησιμοποιούν σωστά αυτούς τους μηχανισμούς ασφάλειας.
- Να αναφέρουν αμέσως στον εργοδότη ή/και τον τεχνικό ασφάλειας και τον ιατρό εργασίας όλες τις καταστάσεις που μπορεί να θεωρηθεί εύλογα ότι παρουσιάζουν άμεσο και σοβαρό κίνδυνο για την Ασφάλεια και την Υγεία καθώς και κάθε έλλειψη που διαπιστώνεται στα συστήματα προστασίας.
- Να συντρέχουν τον εργοδότη, τον τεχνικό ασφάλειας και τον ιατρό εργασίας ώστε:
 - ο να καταστεί δυνατή η εκπλήρωση όλων των καθηκόντων ή απαιτήσεων που επιβάλλονται από την Επιθεώρηση Εργασίας για την προστασία της Ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων,
 - ο εργοδότης να μπορεί να εγγυηθεί ότι το περιβάλλον και οι συνθήκες εργασίας είναι ασφαλείς και χωρίς κινδύνους για την ασφάλεια και την υγεία εντός του πεδίου δραστηριότητάς τους.
- Να παρακολουθούν τα σχετικά σεμινάρια ή άλλα επιμορφωτικά προγράμματα σε θέματα υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων.

Σχετική νομοθεσία

Άρθρο 49 του Ν. 3850/2010

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Σύσταση Επιτροπής Υγείας και Ασφάλειας των Εργαζομένων

Για την βελτίωση των συνθηκών εργασίας υπάρχει πρόβλεψη της νομοθεσίας για σύσταση των συμβουλευτικών οργάνων της Επιτροπής Υγείας και Ασφάλειας των εργαζομένων (ΕΥΑΕ) ή των εκπροσώπων των εργαζομένων.

Οι εργαζόμενοι σε επιχειρήσεις που απασχολούν :

- πάνω από πενήντα (50) άτομα έχουν δικαίωμα να συστήνουν Επιτροπή Υγείας και Ασφάλειας των Εργαζομένων (ΕΥΑΕ), αποτελούμενη από εκλεγμένους εκπροσώπους τους,
- πάνω από είκοσι (20) άτομα έχουν δικαίωμα να επιλέγουν εκπροσώπους, με ειδική αρμοδιότητα σε θέματα προστασίας της ασφάλειας και της υγείας και
- κάτω από είκοσι (20) άτομα έχουν δικαίωμα να διαβουλεύονται μεταξύ τους και να επιλέγουν με πλειοψηφία εκπρόσωπό τους για την υγεία και ασφάλεια.

Ο αριθμός των μελών, η εκλογή των μελών της ΕΥΑΕ ή και του εκπρόσωπου των εργαζομένων καθώς και ο τρόπος με τον οποίο συνεδριάζουν με τον εργοδότη προβλέπονται στις ειδικότερες ρυθμίσεις του Κώδικα Νόμων για την Ασφάλεια και την Υγεία των εργαζομένων (Ν. 3850/2010) και σε άλλες διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας. Ο εργοδότης οφείλει να διευκολύνει την ΕΥΑΕ. ή τον εκπρόσωπο στην άσκηση των καθηκόντων τους θέτοντας στη διάθεση τους επαρκή απαλλαγή από την εργασία χωρίς απώλεια αποδοχών. Ο χρόνος απαλλαγής από την εργασία, συνολικά για όλους τους εκπροσώπους των εργαζομένων, δεν μπορεί να είναι μικρότερος από το ένα τρίτο (1/3) του ελάχιστου χρόνου απασχόλησης του Τεχνικού Ασφαλείας, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο χρόνος των συνεδριάσεων της επιτροπής. Η επιμόρφωση των εκπροσώπων των εργαζομένων διενεργείται από τους φορείς που ορίζονται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (άρθρο 22 Ν.3850/2010) και από το Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΕΛΙΝΥΑΕ) και άλλα διαπιστευμένα κέντρα κατάρτισης. Ο χρόνος αποχής των εργαζομένων από την εργασία, για την παρακολούθηση των προγραμμάτων αυτών, θεωρείται χρόνος εργασίας για κάθε συνέπεια από τη σχέση εργασίας και για την αμοιβή τους και δεν μπορεί να συμψηφιστεί με την κανονική ετήσια άδειά τους.

Οι εργαζόμενοι επιπλέον των ανωτέρω προβλέψεων της νομοθεσίας που αφορούν την εκπροσώπηση τους, έχουν το δικαίωμα διαβουλεύσεων και συμμετοχής σε μια σειρά θεμάτων και ενεργειών όπως αυτά αναφέρονται στο άρθρο 46 του Ν.3850/2010.

Σχετική νομοθεσία

Άρθρα 4- 7, 22, 42, 46 και 48 του Ν. 3850/2010

Ιατρικός Έλεγχος

Κάθε εργαζόμενος, εφόσον δεν προβλέπονται άλλα ειδικά μέτρα από τη νομοθεσία για τον ιατρικό του έλεγχο, μπορεί να προσφεύγει στον ιατρό εργασίας της επιχείρησης ή σε αρμόδια μονάδα του ΕΣΥ ή του ασφαλιστικού οργανισμού στον οποίο ανήκει προς εξασφάλιση της κατάλληλης επίβλεψης και τη διάγνωση τυχόν βλάβης της υγείας του σε συνάρτηση με τους κινδύνους, όσον αφορά την ασφάλεια και την υγεία κατά την εργασία σύμφωνα με τις ισχύουσες ασφαλιστικές και υγειονομικές διατάξεις για την προληπτική ιατρική.

Σχετική νομοθεσία

Άρθρο 19 του Ν. 3850/2010

Ειδική Πληροφόρηση για Έκθεση σε Παράγοντες

Οι εκπρόσωποι των εργαζομένων στην επιτροπή υγείας και ασφάλειας ή ο εκπρόσωπος των εργαζομένων για την υγεία και την ασφάλεια ή, όπου δεν υπάρχουν αυτοί, οι εργαζόμενοι δικαιούνται να έχουν:

1. πληροφόρηση από τον εργοδότη για τους πιθανούς κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση τους σε παράγοντες για τις «οριακές τιμές έκθεσης», για τα τεχνικά μέτρα πρόληψης που πρέπει να τηρούνται και για τις προφυλάξεις που πήρε ο εργοδότης και πρέπει να τηρούν οι εργαζόμενοι,
2. πρόσβαση και ενημέρωση για το αποτέλεσμα των επιπέδων έκθεσης και για τα συλλογικά ανώνυμα αποτελέσματα των εργαστηριακών και βιολογικών εξετάσεων, που είναι ενδεικτικές της έκθεσής τους,
3. πληροφόρηση σε περιπτώσεις υπέρβασης των «οριακών τιμών έκθεσης» για τα αίτια της υπέρβασης και τα μέτρα που έχουν ληφθεί ή πρόκειται να ληφθούν για να αντιμετωπισθεί και
4. πληροφόρηση και επιμόρφωση για τη βελτίωση των γνώσεων τους σχετικά με τους κινδύνους στους οποίους είναι εκτεθειμένοι.

Ο εργαζόμενος έχει δικαίωμα να πληροφορείται τα αποτελέσματα των ατομικών του κλινικών, εργαστηριακών και βιολογικών εξετάσεων που είναι ενδεικτικά της έκθεσής του.

Σχετική νομοθεσία

Άρθρο 40 του Ν. 3850/2010

Εκπαίδευση Εργαζομένων

Στο πλαίσιο της ασφαλούς εκτέλεσης των εργασιών και της προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων ο εργοδότης οφείλει να παρέχει στους εργαζόμενους κατάλληλη και επαρκή εκπαίδευση, ιδίως υπό μορφή πληροφοριών και οδηγιών, με την ευκαιρία :

- της πρόσληψης
- τυχόν μετάθεσης ή αλλαγής καθηκόντων
- εισαγωγής ή αλλαγής εξοπλισμού εργασίας
- εισαγωγής νέας τεχνολογίας που αφορά ειδικά τη θέση εργασίας ή τα καθήκοντα

Η εκπαίδευση θα πρέπει να προσαρμόζεται στην εξέλιξη των κινδύνων και στην εμφάνιση νέων και αν χρειάζεται να επαναλαμβάνεται ανά τακτά χρονικά διαστήματα. Η εκπαίδευση των εργαζομένων θα πρέπει να παρέχεται κατά την ώρα εργασίας και σε καμία περίπτωση δεν θα πρέπει να τους βαρύνει.

Οι εκπρόσωποι των εργαζομένων δικαιούνται να λαμβάνουν την κατάλληλη εκπαίδευση η οποία δεν τους βαρύνει.

Ειδικότερα, οι εργαζόμενοι στους οποίους έχει ανατεθεί η χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας εκπαιδεύονται επαρκώς ιδιαίτερα για τους κινδύνους που δημιουργούνται από τη χρήση του. Οι εργαζόμενοι που απασχολούνται σε εργασίες επισκευής, μετατροπής, προληπτικού ελέγχου και συντήρησης του εξοπλισμού εργασίας λαμβάνουν επαρκή ειδική εκπαίδευση για αυτές τις εργασίες.

Σχετική νομοθεσία

Άρθρο 48 του Ν. 3850/2010 και άρθρο 7 του ΠΔ395/1994